

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers' Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Elias Sulkunen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, Leo Leino

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Montanan nimitysvaalit

Tiustaina, t. k. 24 päivä toimitettiin nimitysvaalit Montanan valtiossa. Näiden vaalien merkitys ei työläisten kannalta ole toisarvoinen asia.

Huolimatta siitä, että nimitysvaaleissa oli vain kaksi listaa, demokraattinen ja republikaaninen, suoritettiin vaalit sitkeän luokkamerkkeissä. Montanan järjestynyt teollisuustyöväestö ja järjestyneet maanviljelijät "nonpartiestien" toimintatavan mukaisesti asettivat omat ehdokkaansa demokraattien listalle ja sen kautta asettuivat vastustamaan Anaconda kuparikomppanian ehdokkaita. Nonpartistit saivat ehdokkailleen voiton.

On muistettava, että aina tähän asti on Montanan valtiossa Anaconda yhtiö demokraattipuolueen nimissä määrännyt kaikki valtion hallintopaikat, lainlaatiakunnan ja valtion edustuksen kongressissa, paitsi silloin kuin Miss Rankin valittiin kongressiin republikaanien listalla ja Dunn lainlaatiakuntaan Silver Bow kaunitista työläisten ehdokkaana demokraattien listalla. Butussa ovat olleet voitolla keran sosialistitkin, mutta yleensä valtion asiat ovat olleet ehdottomasti Anacondan renkien käsissä.

Mutta Anaconda on valtansa hedelmää käyttänyt tuhlaillen. Se on ensimmäinen saattanut valtion vararikon partaalle huolimatta siitä, että se on imenyt verojen nimellä maanviljelijöiltä miltei kaiken mitä ne ovat onnistuneet työnsä tuloksina saamaan. Samoin se on ulottanut välillisen verotuksen paljakkalaisiin aivan rajattomalla julkedellä.

Tätä olisi ehken vieläkin siedetty joukkojen taholta. Näillä verojuutuilla ei sittenkään olisi saatu väestöä heräämään. Mutta Anaconda yhtiö valtion varoilla asetti kaartil kaikille alueille ja piti asetettui joukot aina valmiina hyökkäämään työläisten niskaan, milloin nämä alkoivat vaatia elämänsä ylläpitoon riittävämpää palkkaa eii muita työehtojen korjauksia. Butten mäkien laitteet ovat huddottu näiden herrtien toimesta monta kertaa viime vuosien kuluessa työläisten verellä.

Deer Lodge on saanut nähdä sen kuulujen vankilan muurien sisälle marssittavien joukkoja työväenluokan parhaita poikia siitä rökkesta, että ovat tohtineet asettua vastustamaan Anaconda yhtiön tyrannia.

Nämä ja lukuisat muuta yhtiön teot ja toimet ovat syynä sille mitä viime tiustaina tapahtui Montanassa.

Vaalien tulokset ovat hämmästyttävät. Anaconda yhtiön lehdet ovat sanottomia. Työläiset riemuitsevat voitostaan. On kuitenkin huomattavaa että nämä olivat vain nimitysvaalit. On enempi kuin uskottavaa, että porvarit tulevat täytevaaleissa yhtymään. Työläisten ja maanviljelijäin ehdokkaat eivät ole saaneet ehdotonta enemmistön annuista äänistä. Republikaanipuolelle annetut äänet yhdistettynä demokraattien listalla vähemmistöön jääneisiin äämiin, riittävät kyllä nujertamaan vielä työläisten ja maanviljelijäin yhtymän, vaikka toiselta puolen on merkkejä siitäkin, että sittenkin joitakin työläisten ehdokkaita tulisi valituksi.

Burton K. Wheeler, nonpartistien ehdokas sai musertavan enemmistön McDowellista. Anacondan ehdokkaasta, vaikka McDowellia oli rientänyt avustamaan suurin osa republikaanejaakin. Myöskin Silver Bow kauntin sheriffiksi sai työläisten ja maanviljelijäin ehdokas, Larry Duggan, huomattavan enemmistön vaikka nykyisen sheriffin, kuuluisan hurttapalkkon John K. O'Rourken taakse oli haalittu kaikki taantumuskelliset ainekset tuosta kauntista. W. F. Dunnin valitseminen lainlaatiakuntaan on kylläkin varma, mut-

ta onnistuvatko nonpartistit marraskuun vaaleissa säilyttämään toiset ehdokkaansa, jos porvarit yhtyvät, on epäiltävä. Lisäksi nämä vaalit paljastavat erään mielenkiintoisen seikan — sanomalehden merkityksen taistelussa.

Anaconda yhtiöllä on kautta valtion ehdoton määräämisvalta kaikkien suurempien sanomalehtien toimitussuuntaan. Se on myöskin tätä vaikutustaan käyttänyt. Mutta nämä lehdet ovat jo vanhoillisemmillenkin työläisille ja maanviljelijöille paljastaneet itsensä. Työläisillä on Montanassa oma lehtensä, "The Butte Daily Bulletin". Lehti on pieni. Ei paljoakaan Toveria suurempi, mutta siinä on jatkuvasti osoitettu työläisille ja maanviljelijöille mikä heidän asemansa on. On kehoitettu näitä nousemaan isäntiänsä vastaan. Kehoitettu järjestäytymään. Bulletin on pitinyt agitaationia yllä osoittaen kapitalistien lehdet niiksi mitä ne ovat! kansanpimittäjiksi. Tämän lehilmestymisen ajan tähtynyt tyden toimittava ja painoa on koko läisten turvata ja suojella vaihtamalla ympärillä yötä ja päivää, että on voitu antaa lehti ulos. Porvarien roskajoukko olisi sen muutoin tuhonnut.

Tältäkin lehdeltä on koetettu ehkäistä paperin saanti, ja muutoinkin on boikoteerattu porvarien taholta, mutta työläiset ovat asettuneet Bulletininsa ympärille sillä tavalla, että se on voinut kaikista huolimatta ilmestyä. Nyt, vaaleista puhuesssa, porvarit myöntävät, että Bulletin se on, joka sitkein on ollut suurimpana tekijänä työläisten vaalivoitton.

Emme ole Montanan nimitysvaaleista puhuneet näin paljoa siinä mielessä, että pitäisimme nonpartistien voittoja selviinä työväenluokan voittoina. Sitä ne eivät Montanassa enempää kuin missään muuallaakaan ole.

Eivät tämäntapaiset vaalivoitot osoita, että työväenluokka olisi luokkatietoista. Jos se sitä olisi, ei se runnaisi ehdokkaitaan porvarien vaalilistoilla. Se veisi edustajansa läpi oman puolueensa nimessä, omalla ohjelmallaan. Mutta vaikkapa tämänlaiset vaalitulokset eivät olekaan todisteena työväenluokan valtiollisesta kypsyydestä, niin todistavat ne kuitenkin sen, että orjat alkavat herätä.

Valkoisten komento Karjalassa

Valkoiset ovat itse syyppäitä politiikkansa epäonnistumiseen Karjalassa. Tosiaankin "kenen jumalat tahtovat hukuttaa, se ne lyövätkä sokeudella". Edustajat kertovat tapauksia suomalaisten menettelystä.

Se valkoisten suuresti huutama Karjalan "kansan nousu" tapahtui — silminnäkijäin karjalaisten itsensä kertoman mukaan — seuraavasti: Vieljärvellä saapuivat valkoiset 4:nä pääsiäispäivänä ja julistivat tullessa vapauttamaan väestön bolshevikkien vallasta. Ensimmäisenä ruvettiin mobilisoimaan miehiä. Sitten ammuttiin 20 henkeä. Ketä? Tavallisia talonpoikia — jonkun ihmannon tai muun sanonutlaisen seikan perusteella, enimmäkseen kuitenkin ihmannon perusteella. Jos joskus oli pahoittanut jonkun kulakin tai heittänyt mieltä, hän ilmoitti sinut vaaralliseksi ja valkoiset tappoivat tutkimatta. Joskus saivat he käsiinsä kommunistisen tai neuvostotoimistajan — näille ei yleensä annettu armoa — mutta enimmäkseen nämä ensimmäisinä tarttuivat kivääriin ja ase käsissä peräntyyivät.

Hevoset ja lehmät vietiin peräntyyessä. Vieljärvellä talletettiin kasvava vilja hevosten jalkoihin ja syötettiin niille. Vitelessä valkoiset teloitivat 144 raatajaa. Kaikissa kylissä ammuttiin ihmisiä, paitsi yhdessä, joka sai armon siitä syystä, että siellä ajettiin kaikki kirkkoon rukoilemaan ja näin telotukset jäivät suorittamatta. Säämäjärvellä pakottiin väestö liittymään suojeluskuntiin. Väestö tietenkin liittyi, vaikka ei tiennyt suojeluskuntien tehtävistä mitään. Munjärvellä ammuttiin 30 henkeä. Paadassen kunnan Selkien kylässä ammuttiin 12 henkeä. Eräs mies ammuttiin viiden muikon ottamisesta. Siellä valkoiset pakottiin väestön väkisin liittymään armeijaansa. Ellet liittynyt, niin sanoivat: sinä olet bolshevikki, ellet liity — ammutaan. Ja monet ammuttiin sen johdosta. Sitten kun valkoiset peräntyyivät, veivät he mukanaan yli 200 hevosta. Tämän teon seuraukset ovat erittäin kirvelevät.

juuri sellaisilla teitömillä ja syrjäisillä taipaleilla, joita Karjalassa on. Samoin Suojun kunnan Vilenskin kylästä valkoiset veivät kaikki hevoset.

Tämä tietysti kosti valkoisille. Paadassenkin volostista liittyi miehiä armeijaan. Kertomuksen mukaan sieltä oli armeijassa

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAKSIA ULKOMAILLA

Socialismin toteuttaminen maataloudessa

(Jatk. No. 195.)

OSUUSKUNNAT.

Venäjällä on osuustoiminnassa vanhat juuret; maatalousartellit. Niitä käyttivät hyväkseen tilanherra ja luostarit kiskoakseen verourakolta. 1860 luvun jälkeen ilmenee niitä yhä, mutta yleensä ovat ne pieniä, 10—12 taloa käsittäviä. Erikoista yhteiskunnallista merkitystä ei niillä ole, eikä niistä kehittynyt mitään kiinteämpää taloudellista kokonaisuutta.

Uusiakaisista osuustoimintaa ilmeni Venäjälläkin viime aikoina. Oli luottomyynti, -osto, vakautus y. m. Niiden rinnalla kehittyivät osuuskaupat. V:n 1918 alussa oli 54,000 osuuskaunta, joista lähes puolet osuuskauppoja. Yhdessäiteinä esiintyy "selskosojus", "tsentrosojus" y. m.

Mikä merkitys on nyt näillä työväen diktatuurein aikana?

Ensiksikin ne, menettyään merkityksensä pientuottajien yhtymäsiä kilpailussa suurkapitalismin kanssa, joutuvat rakentamaan neuvostokoneiston rinnakkaisilmioiksi ja taantumuskelliksi. Syntyä kannauksia, mutta lopputuloksena se, että osuuskaunta alettiin sulauttaa neuvostokoneistoon — joka ei ole mitään muuta kuin työtekevien suuri osuuskaunta. Myös merkityksensä välttämättä maaseudun ja kaupungin välillä menettävät osuuskaunnat niin pian kun järjestyy neuvostokoneiston taloudellisia laitoksia, raaka-aineen (pellavan, villan, maidon y. m.) vastaanottoasemia j. n. e. Näin siis nämä pientuottajille hyvin tarpeelliset järjestöt sulautuvat kokonaisuuteen. Mutta se kehitys ei vielä ole loppuun suoritettu, vaan löytyy koko joukko osuuskauntia tolmessa, tietenkin ollen kiinteässä yhteydessä neuvostotoimien kanssa.

Maatalouskommunit on pienten talonpoikaistalouksien yhtymä, mutta se eroaa osuuskaunnasta siinä, että ei enää pientaloudet säily sellaisinaan, vaan sulautuvat yhdeksi suureksi. Maatilkut yhdistetään suurelloiksi, karja pidetään yhteisenä ja työ on yleinen. Elanto jäsenille taattu. Tällaisia järjestäviä harvemmin yksilölliset talonpojat, joilla on maata käytettäväänä kylliksi. Heillä on näet voimakkaana yksilöllinen tunne ja se saattaa heidät huudahtamaan: "eläkööt bolshevikit, alas kommunistit!" — s. o. kunnia bolshevikille, jotka kukistivat tilanherrain vallan, mutta — kommaanaan emme rupea! Elkä heitä kukaan pakotakaan. Mutta on mäkitupaalaisia maantomia y. m., joita kaikkia yhteisellä nimellä on sanottu "talonpoijiksi" ja he helpommin yhtyvät yhteen, varsinkin kun saavat järjestäjänsä jostakin maalle palanneita teollisuustyöläisiä. Kommuni saa jonkun kartanon, luostaritalon tai uutta maata ja yrittää. Menestyksen. Yhtyyppä mukaan joku tilallisenkin (Nobeleivin läänissä kommunisteina on 90 pros. tilanherrain maalla ja 10 pros. talonpoikien maalla ja heidän muodostamiaan). — Viime vuosien tilastojen mukaan on kommuneja syntynyt n. 6 tuh. Keskimäärin käsittävät ne 100 desjatina maata, mutta on koko joukko pienempiäkin.

Mitä nyt tulee maatalouskommunitien menestykseen, voi sanoa, että kaikki eivät ole menestyneet. Kaupunkilaisperustajat ovat usein taitamattomat maatoissa. — Jäsenet eivät ole kaikki tontuneet yhteistyöhön ja kuriin. Syntyy hankaluksia. Mutta onpa monet menestyneetkin. Niiden merkitystä sosialistiselle rakennustyölle ei kuitenkaan ole arvioitava kovin korkeaksi. Syntyy näet niiden keskuudessa helposti se tunne, että ne tekevät työtä vain itselleen, syvät, mitä tuottavat ja eristäytyvät ulkomailmasta. Sellainen olisi taantumuskellista, mutta tietyksi ulkomailma tavaroiltaan voi vetää kommunitien mukaan yhteiseen talouskoneistoon.

Neuvostotilat, ne ovat sen sijaan osoittautuneet edullisemmiksi. Neuvostotila on kansallistutettu suurtila. Siihen määrää Talousneuvosto hoitajan. Työväellä on tilankomiteansa. Ne toimivat yhdessä. Tilan tuotteet ovat, kuten minkä tahansa tehtaan, neuvostovaltion, eikä niitä vaadi "omakseen" tilan työväestö. Sillä on turvattu asema tilan rakennuksissa, ravinto ja palkkansa — niin kauan kuin palkkajärjestelmä säilyy.

Niiden tilojen hallussa on jo milj.

180 miestä ja suurin osa vapaaehtoisia. Ja kun punainen armeija sitten tuli paikkakunnalle, niin se otettiin riemuiten vastaan. Nekin, jotka aikaisemmin olivat neuvostovaltaa vastaan, iloitsevat sen palaamisesta. Rukajärveltä väestö muodosti sissijoukkoja.

desj. Ja ne yleensä menestyvät. Agroomisten voimien puute vain tahtoo tehdä haittaa ja vanhat tilanherrat, otettuina "spesialisteina" johtotyöhön, eivät osaa herättää luottamusta maalausköyhälistön keskuudessa. (Tehtaan insinööri saa pikemmin työväen luottamuksen, lakkaa olemasta riistääjän renki.) Neuvostotilan etuja on. 1) Keskitetty tuotanto, suurviljelys 2) kiinteä yhdyside teollisuuden kanssa (raaka-aineen, ravinnon tuottajain) 3) järjestöllinen yhteys työväen luokan kanssa sen neuvostokoneiston ja ammatillisten järjestöjen välityksellä. — Nyt jo neuvostotilojen hallussa olevalla maalla on odotettavissa 20—30 milj. puuta letpäviljaa. Se vahvistaa suuresti Neuvostovaltaa asemaa.

Tällaisia tiloja on maatalouskomissariaatin hoidossa, mutta myös läänien, kaupunkien ja kuntain neuvostojen, teollisuuslaitoksen ja Korkelmaan Kansantalousneuvoston. Ja sikäli kuin vain kehittyä asiantuntevia voimia ja vakintuvat olet, voidaan näitä tiloja lisätä ja laajentaa. Niihin tietysti mielihyvin yhtyvät pienemmät talonpojat, kun näkevät niiden edullisuuden. Teollisuuden työväkeä ja kaupunkilaisia voidaan niille sijoittaa sesonkitöihin ja kesälomalle.

Työväen järjestäminen maalla on ollut heikkoa Venäjällä. Siitä johtuu paljon haittaa Neuvostovaltan järjestelyssä. Tottumattomuus ja vastustamattomuus on suuri. Mutta vuori on myös vallankumouksen kykyä herättäjä. Päästyään tilanherrain, kyläkiskurien ja virkaherrain ikeestä nousee maaseudun kansain uuteen itsenäiseen elämään. Moni asia sitä odostuttaa, monelle uudistukselle on se alussa epäluoloinen; tapahtuu erehdyksiä ja haparomisia, mutta työ neuvoo tekijänsä ja eteenpäin mennään.

Lokakuun vallankumoushan antoi maan talonpoikien haltuun, johdon valtasivat usein paikoin suurtilonpojat: jakoiivat maan keskenään ja valitsivat itsensä neuvostoihin. Köyhälistön oli perustettava turvakseen köyhäin komiteita. Sitten uskalsivat ottaa neuvostoja haltuunsa. Hitaammin käy liittymisen ammatillisiin järjestöihin. Mutta menossa ollaan.

Vuoden 1917 tilastojen mukaan oli Venäjällä (19 läänissä) 5 milj. talonpoikaistaloutta, joista yli 100 tuh. (2%) käyttivät palkkatyötä (työläisiä 127 tuh.). Maatomia talouksia oli 185 tuh. (4%). Kylvämättömiä 9% ja karjattomia 1,3 milj. (n. 30%). Viimeainittu joukko on varsinaisesti maalausköyhälistöä.

Loput 66 pros. talonpoijista jakautuvat pienempiin ja isompiin (suurtilonpoikia n. 10%). On siis työtä tehtävää Venäjällä, ennenkuin on kohotettu tilat. lehmätön maalausköyhälistö hyvinvointiin ja sivistykseen. Ja se voi tapahtua vain yhteistyön avulla sosialistisella pohjalla. Mutta se työ on tehtävä, sillä muuta keinoa ei ole. Mutta onhan päämääränään houkutteleva: suuri, uusiaikaintu yhteistalous, jonka perustalla katoaa erotus maaseudun ja kaupungin väliltä. Toteutuu työtekeväin ihmisten tasa-arvo ja onni.

Los Angeles, Calif.

Los Angelesin kouluhallitus avaa iltakouluja elok 31 päivänä seuraavilla kouluhuoneilla: Ann st. Amelia st. Avenue Twenty-One, City Jail, Mareng Cottage, 824 East Lake ave., Bridge st. Fifth st., Fisty First st., Belvedere, Grand ave., Lafauette, Lincoln Heights Jail, Macy st. Ninth st., Rosemont ave., Clifford st., Hobart Blvd., Selma, Seventeenth st., Santa Fe ave., Hewitt Cottage at Fifth and Hewitt Sts., Lemon st. Cottage at 2201 East 9th st., Terminal Island ja East Harbor.

Lisäksi neljä korkeakoulu: Central, San Pedro, McKinley ja Polytechnic.

Ei siis ole tarvis olla opin janossa. Ylämainittujen lisäksi on vielä useita yksityisiä ja seurojen iltakouluja, joissa saa opetusta vaikkapa millä alalla. Tieto on valtaa; miksi emme sitä hakisi. Tiedoton henkilö on itse oma ilmoitustalouksensa nykyäänä. Ollisi paljo välttämättömmämpi monelle suomalaisellekin istua illat koulupenkillä, kuin marssia pitkin katuja humpukin perässä; ja maan kielen oppiminen olisi välttämätön, ei al-

noastan vaan voldakseen paremmin leipänsä ansaita, vaan sen hvinä vuoksi, että voida ymmärtää ihmisiä loiden seurassa elää.

Sanotaan, että "Jos Roomassa elät, niin elä kuten roomalaiset elävät". Se ei kuitenkaan enää ole oikein nykyäänä. On enempi ajanmukaista sanoa: "Jos Roomassa elät, pane Rooma sinun mukaasi elämään." Sitäpä ei voi tehdä, jos et ymmärrä Rooman kieltä, ja heidän tapoihinsa ja ajatuksensa et voi syventyä ilman kieltaitoa. Et voi olla hyödyksi myöskään maan luokkatietoiselle toverillesi; ainoastaan työnantajalle si ja humpukimaailmassa. Jos joku ulkomaalainen voisi oppia maan kielen, niin Roomassa ei eletäisi vanhan Rooman mukaan.

Älkää vaan unhotkko sitä syysk. 4 päivän iltaa, joka on Toverin ja Toverittaren oman kodin hyväksi. Sinne tullessa täytyy olla kori josta, ruokaa, hedelmiä tai kukkia, muuton menee ovraha. Ovraha on sitä varten, että nekin jotka tulevat häiritsemään, kuten viime kullkallamassa, saavat maksaa osansa nautinnosta, stis älkää säikähtäkö nyt jos täytyy luopua 25 sentistä, kuten joskus ennen on käynyt. Ei tarvinn muistuttaa asian tärkeydestä, sen kai jokainen suomalainen ymmärtää. Ovathan Toveri ja Toveritar lännen suomalaisten luotettavat valistusvälineet. — Uutisten lähettäjä.

Eureka, Calif.

Kummia kuuluu! — Niinpä tosiaan kuulukin, sillä jotain suuremista on tulossa. Näytelmäseuramme otti pienen levon elokuun aikana voimistaakseen itseään syys- ja talvitoimintaa varten. Nyt on kuitenkin päätetty taas alkaa suuriin ponnistuksiin. Ensimmäinen suuri ja monipuolinen ilta, jonka näyttelijät toimivat on syyskuun 11 päivä osaston talolla. Tähän tilaisuuteen varataan kaikki ohjelma mukaansa tempaavaa. Haluamme siis huomauttaa ympäristön suomalaisille, ettei kukaan jäisi pois tästä arvokkaasta tilaisuudesta.

"Kerjäläisnäyttelijät", tuo kuuluisa viisinäytöksen yhteiskunnallinen näytelmä esitetään syyskuun 18 päivä. Kappale on alallaan vaikuttavinta kuvasta köyhän näyttelijästä alkavasta elämästä urasta, mitä olemme tähän asti tavanneet. Kauttaaltan kulkee kappale meidän omassa luokkahengessämme, joka lisää suuresti sen arvokkuutta. Tervetuloa silloin läheltä ja kaukaa nauttimaan hyvästä kappaleesta.

Osuustoimintaliike menee palkkakuullamme hyvin eteenpäin. Syyskuun puolivälissä ja sattuua enemminkin alkaa oma kauppa liikkeenä. Herroilla kuulukin olevan paljon puuhaa tämän kaupan johdosta, sillä he tietävät, että kukkaronsa taitea hiukan hoiketa ja sehän on heidän periaatteiltaan vastaan. Kaupparemesten "päivällisillä" pohditaan muu ka erikoisesti tästä asiasta. On arvatavaa että sieltä käytetään kaikenlaiset konsitit osuuskaupan tappamiseksi. Ei tule kysymykseen suuremmatkaan rahalliset uhraukset silloin, kun on kysymyksessä järjestöiden työlläisten pyrkimysten tuominen. Ensiksikin tulevat he alentaamaan tavaroiden hinnan alemmaksi, siten soiteakseen ostajat puolelleen, sekä muuta muuta pimitävää keinoa.

Riippuu siis taas meistä itsestämme, kuinka tietoisina ja tinki-mättöminä työläisinä me seisomme omien yrityksemme puolella. Onko meissä miestä taistelemaan, vaan annamme herrojen talutettavaksi, pysyköön edelleen taistelukykyisus riveissämme! P. H.

Aberdeen, Wash.

Pelastuivat itse, mutta paatti ja rahat menivät meren saalliksi. Kun Astorian kalastajat lähtivät viime perjantai-ilta Columbian "paarilta" tulemaan Grays Harborin "paarilla" kohden, kohtasikin heidät välillä ankara myrsky, joka hätyytti pienempiä paattia siinä määrin että täytyi piä turvautua toisten apuun, jolla oli suuremmat tai muuten myrskyä kestävämmät paatit. Kalle Pekuri-nen ja Nestor Tolvonen joutuivat verkkokalastusvenheensä kanssa aaltojen lyödessä venheen sisälle semmosen asemaan. Etä olivat aivan hukkumaisillaan ennenkuin Martti Pelto joutui heidän venheensä viereen ja otti heidät omaan venheeseen. Kone oli vaan jäänyt käyntiin Pekurisen venheessä silloin kuin miehet hypäsivät siitä P:n veneeseen. Pekuri-nen oli unohtanut venheeseensä takkinsa, jonka taskussa olivat hänen rahansa \$800, jotka myöskin menivät venheen mukana meren saalliksi.

Pyhällän tanssikieltoa ovat pinnostaneet valtuuston kokouksessa s. s. klubin talon ympäröstön asukkaat ja vaativus on, ettei saisi tanssialakaan punasella haalilla sunnuntaisin, kuten nyt on viime aikoina tehty, että on ollut ohjelmaa ja tanssia sunnuntai-illoilla pidetyissä iltoissa. Kaupungin valtuusto jätti tanssien pidon valvonnan poliisilaitoksen huostaan, joten se ehkä meinaa sitä, että tanssit on lopetettava tyten sunnuntaisin.

Ei tullutkaan mitään viime lauantailan iltamasta sentähden, kuin yksi näytökappaleeseen kuuluvista henkilöistä toi osansa takaisin ilta-venne päivinä ja näinollen koko ilta-ma täytyi jättää toistaiseksi. — No. 3.

SUOMESTA

VIENAN KARJALAISET VANGITSEVAT SUOMALAISIA PUNA-KARJALAIKSI.

Kuusamosta ilmoitetaan Kalevala, että sinne on tuotu 10 suomalaista punakarttilaista, jotka vienan-karjalaiset ovat ottaneet vangiksi taisteluissa. Vangit ovat kotoina Viipurin ja Hämeen läänestä ja tähtävät tutkittaviksi.

SUURI KAHVITAKAVARIKKO.

Mustasaaren ja Koivulahden poliisi on takavarikoinut Koivulahden Petsmon kylässä 23 säkkiä kahvia, arvoltaan n. 50,000 mk. Kahvit oli salaa tuotu Ruotsista. Tuojista ei ole toistaiseksi tietoa.

ENGLANTILAISTEN SOTAVANGIN KIEN PALUU VENÄJÄLTÄ.

Pietarista on saapunut Hankoon 68 englantilaista sotavankia ja pakolaista Venäjältä. Samaan aikaan saapui Hankoon suuri englantilainen matkustajalava Ezar englantilaisen ristellijän D 84 saattamana Junan saavuttua kuljetettiin sotavangit heid Ezar-laivaan, joka oli ankkuroituna sataman tuopuolella.

VILJAN NYLTIJÄN ULKOMAILTA.

Kuopion myllyihin on toimitettu jauhettavaksi varsin huomattava määrä valtion ulkomailta tuottamaa viljaa. Niinpä on Kauppaosakeyhtiö H. Saastamaisen myllyssä Haapaniemellä tällä haavaa 3,500,000 kg. viljaa, josta suurin osa, 3,000,000 kg., on ruista ja loppu vehnää. Osakeyhtiö Gust. Rannin myllyssä on 2,000,000 kg. viljaa, joista 1,400,000 kg. ruista ja 600,000 kg. vehnää. Lähipäivä odotetaan maahan saapuvaksi 4 miljoonaa kiloa vehnää ja tuonempana ruista.

SUOMEN "URHOILINEN ARMEIJA".

Pietarin Vapaus kertoo: Kun Venäjän puolella olevat asukkaat olivat heinänteossa omalla luellaan Rajajoen rannalla, alottivat Suomen rajavartijat amunnan ja tällöin tappoivat 2 henkilöä, yhden hevosen ja haavoittivat yhtä henkilöä jalkaan. Toisen tapetuun ruumiin raastoivat väkkoiset mukanaan. Samanpäiväisissä Suomen yleisöskunnan tiedonannossa oli uutinen kuinka muka bolshevikit avasivat Tulokkaan kohdalta tulen "meidän kenttävartiostoomme vastaan" j. n. e. vaikka Venäjän puolelta ei ammuttu yhtään laukausta.

OMIN LUVIN VAPAUDEEN.

Jämsän vankilasta on karannut kolme vankia. Vankilassa säilytettävää kirkkuseuvonvankia oli tavannukaisesti kävelymässä ulkosalla noin 25 miestä ja heitä piti silmällä kolme vartijaa. Jotenkuten oli kuitakin kolmen vangin onnistunut nähdä huomaamatta hiipii erilleen joukosta ja sittemmin vähitellen päässet läheisyydessä olevan metsän kautta karkuun. Vankilaa ei nimittäin ole pikliklaan-sadalla tai muuten pakojen estämiseksi suojattu. Karkulaisten poissaolo huomattiln vasta iltahuudossa, jolloin heillä oli jo niin hyvä etumatka, että olisi ollut turhaa enää tavoittaa.

Karanneet vangit olivat Johan Rafael Salo Porin maaseurinkunnasta Arvo Kalle Halonen Lapin pitäjistä ja Väinö Aleksi Aaltonen Lappeen pitäjistä.

LAUANTAIN TYÖAIKA METALLITEOLLISUUDESSA.

Suomen lehdissä on kauan seloteltu niitä vaiheita jotka ovat syntyneet lauantain työaika koskevista kysymyksistä. Nyt on saavutetta tässä asiassa työnantajain ja metallilammittien välillä seuraava sovinto:

1) että kaikissa Suomen Metalliteollisuuden Työnantajaliiton kuuluvissa tehtaisissa, joissa ei enemmint ole toisin sovittu, on työt lauantaisin ja juhlien aattoina aloitettava kello 6,45 a.p. ja lopetettava klo 2 i.p. pitämällä välillä 15 minuutin ruokailuauka.

2) että kaikissa sahojen, paperi- ja puumassa- ja selluloosatehtaitten korjauspajoissa työskentelevien metallilmiesten on noudatettava lauantai- ja juhlapäivien aatopäivinä samanaista työaika, kuin edellisessä kohdassa on mainittu, ellei työnantaja ja ja työntekijäin välillä ole tätä kysymystä jo toisin ratkaistu.

— Oikaisu. Lauantai-lehden 2:sen sivun 3:lla palstalla I. W. W. liitolle omistetussa julistuksessa oleva lause, joka alkoi: "Vielaä V. Bergerin otti I. W. W:n suuresta merkityksestä", jne., oli virheellinen. Käsikirjoituksessa ja oikein tämän lauseen alku kuuluu: "Vielaä Victor Bergerin oli I. W. W. j. n. e. j. n. e.